

Mikilvægi markaðsfjármögnunar

Ráðstefna SFF og Nasdaq Iceland um leiðir til að efla hlutabréfamarkaðinn

Ásgeir Jónsson, seðlabankastjóri

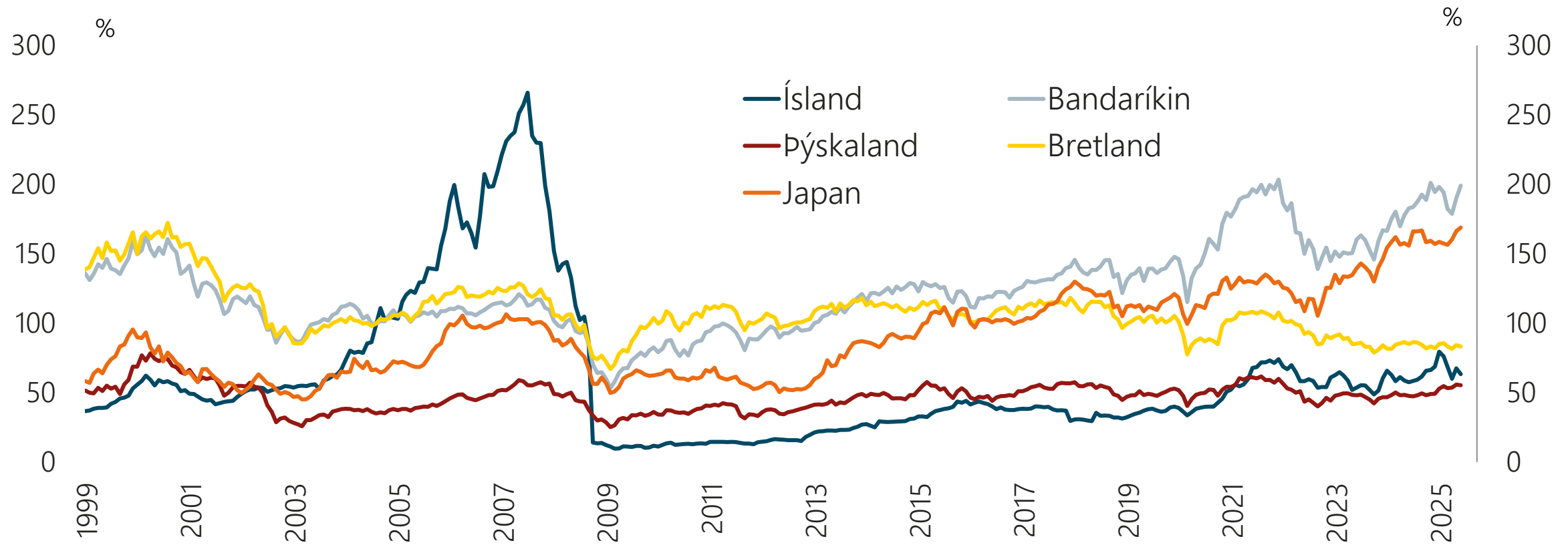
6. nóvember
2025

Markaðsvirði í þjóðhagslegu samhengi

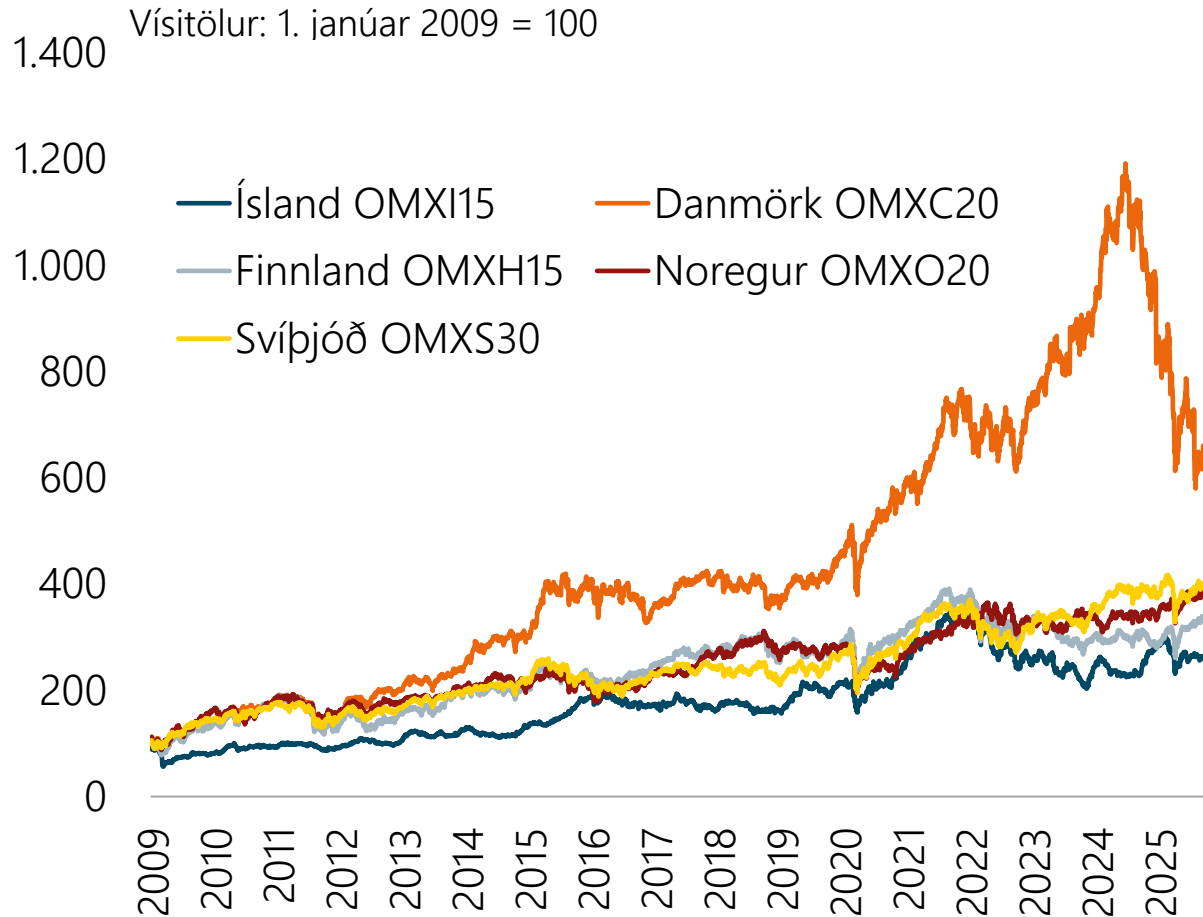
Buffett-vísir fyrir valda hlutabréfamarkaði

Markaðsvirði hlutabréfa af landsframleiðslu

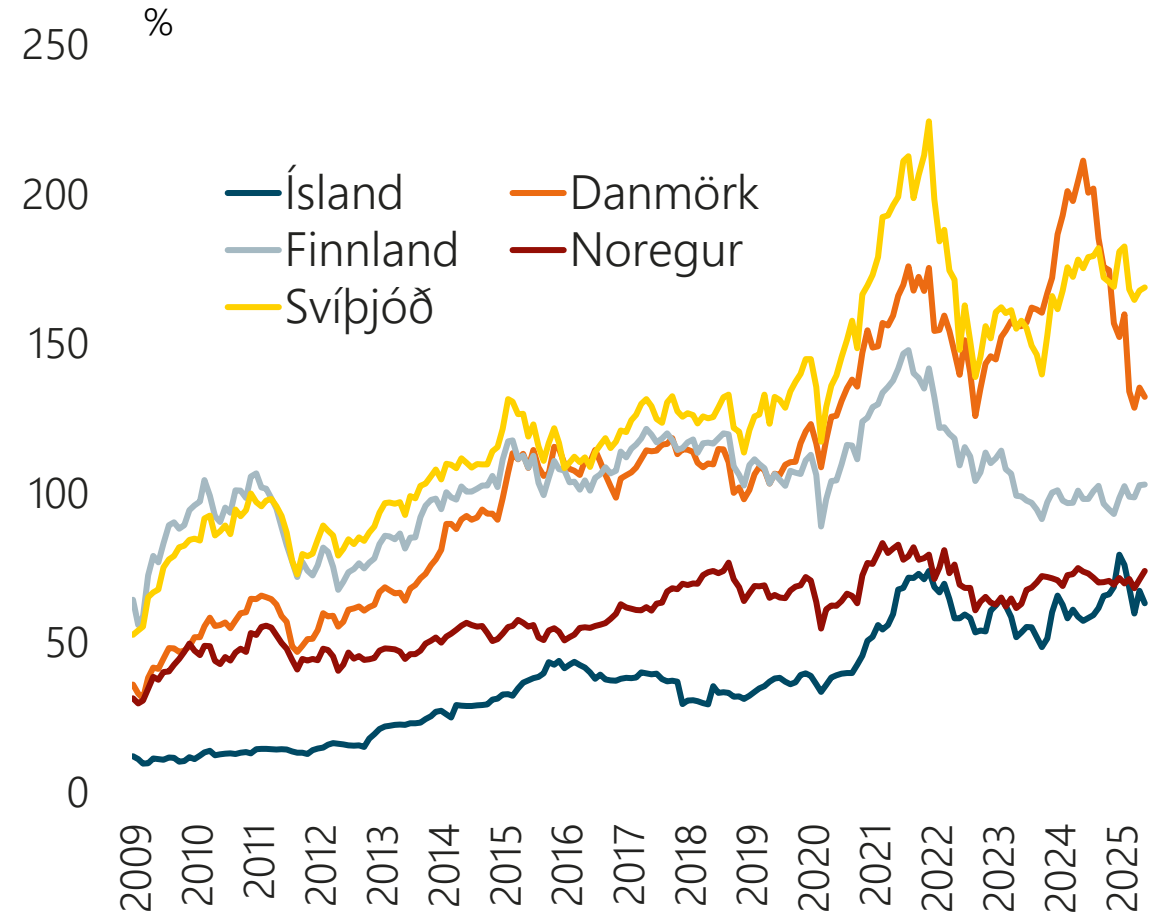
Hlutabréfamarkaður á Norðurlöndum

Hlutabréfavísitölur á Norðurlöndum

Buffett-vísir fyrir Norðurlöndin

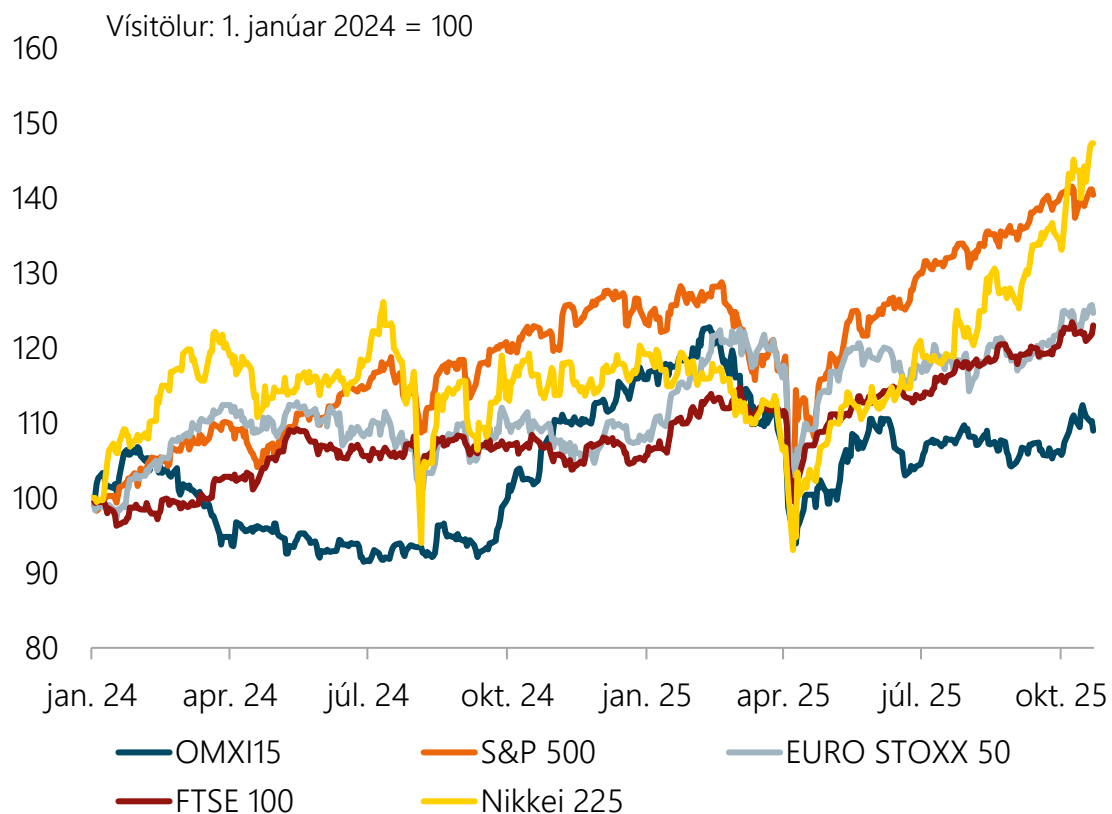
Hlutfall markaðsvirðis hlutabréfa og VLF

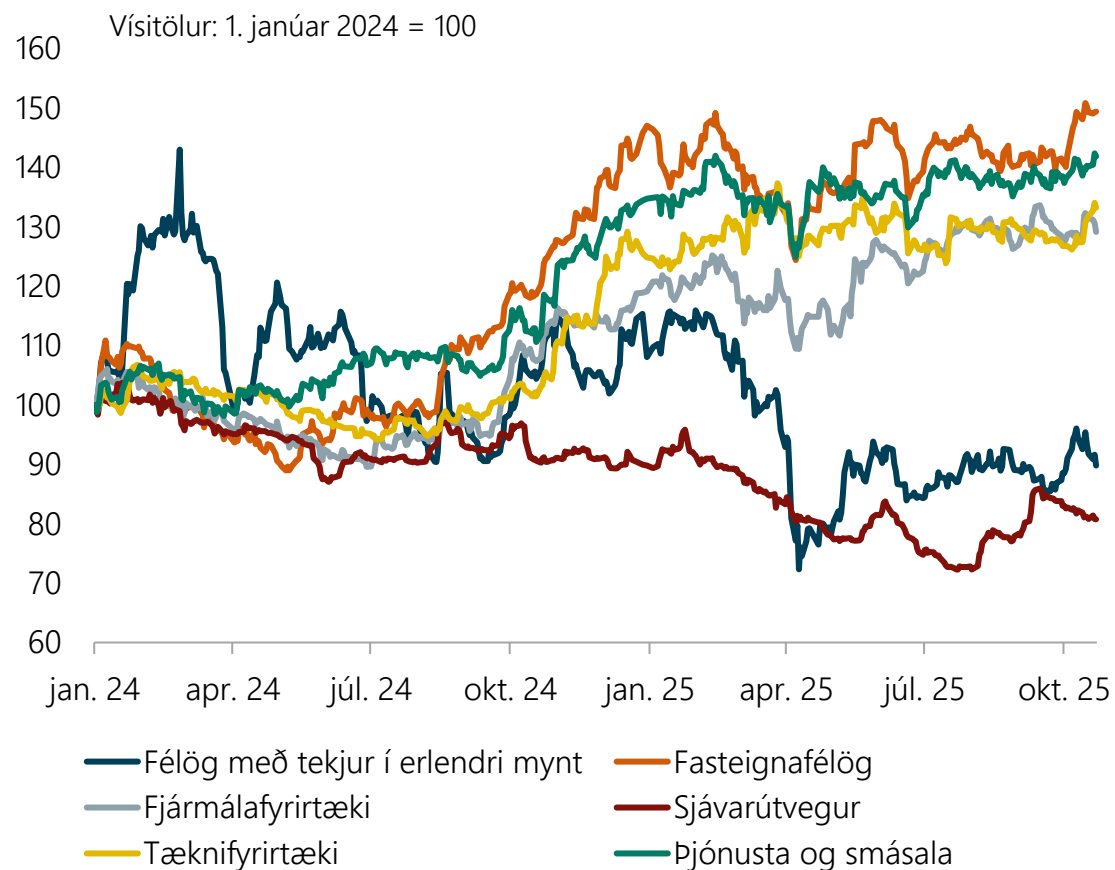
Hlutabréfaverð hefur hækkað víða erlendis

- Innlendir hlutabréfamarkaður hefur ekki hækkað í sama mæli og markaðir víða erlendis
- Félög með tekjur í erlendri mynt og tengingu við Bandaríkjamarkað hafa lækkað og sjávarútvegsfélög

Erlendar hlutabréfavísitölur og OMXI15

Próun hlutabréfaverðs á Íslandi eftir atvinnugreinum

Markaðsfjármögnun lykill að nýsköpun og framleiðni

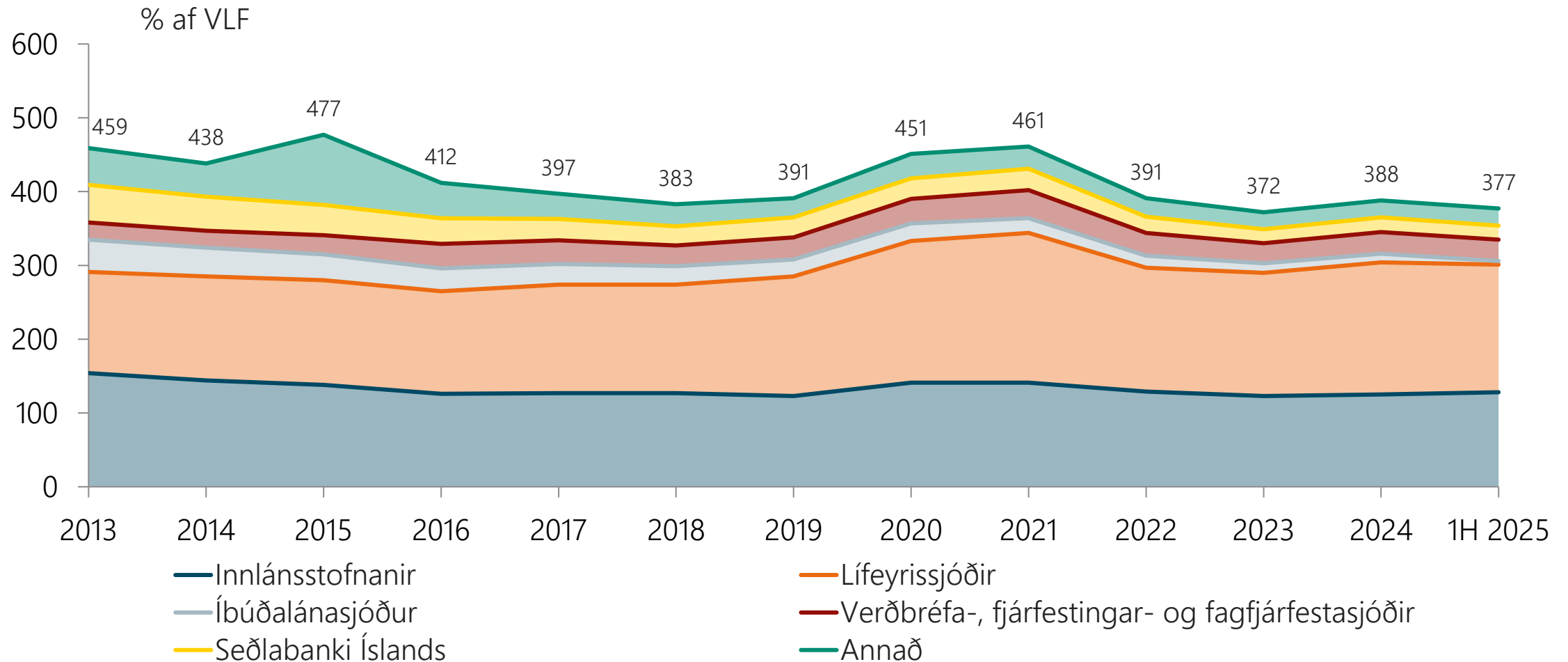
Lærdómur úr skýrslu Mario Draghi *The future of European Competitiveness (2024)*

- Frá bankafjármögnun til markaðsfjármögnunar
 - Of mikil áhersla á bankalán er talin vera **kerfislegur veikleiki** í Evrópu. Mikilvægt að sparnaði sé beint í fjölbreyttari farvegi
- Fjármálaleg milliganga utan bankakerfis
 - Tryggingafélög, lífeyrissjóðir og eignastýringarfyrirtæki eru **lykilaðilar** í að **miðla fé** í innviði, nýsköpun og fjárfestingar í umbreytingarverkefnum
- Einn markaður - einn sléttur völlur fyrir fjárfestingar og samkeppni
 - Nauðsynlegt að einfalda regluverk, **tryggja sameiginlegan innri markaði** og samþætta fjármagnsmarkaði, yfir landamæri

Lífeyrissjóðir stór hluti af fjármálakerfinu

- Eignir lífeyrissjóða nema tæplega helmingi af heildareignum fjármálakerfisins

Eignir fjármálakerfisins sem hlutfall af landsframleiðslu

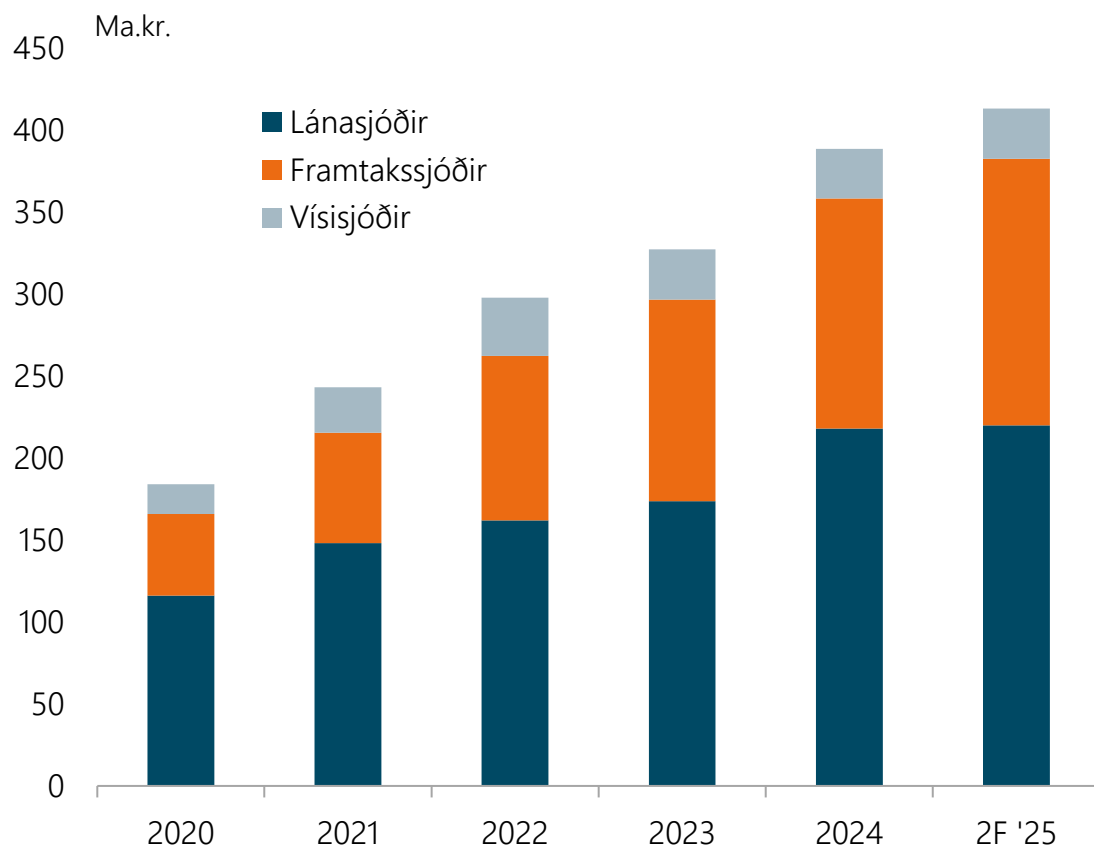
Nokkrar tillögur - sem snúa að lífeyrissparnaði

1. Auka frelsi einstaklinga við ávöxtun viðbótarlífeyrissparnaðar
2. Endurskoðun á fjárfestingarheimildum lífeyrissjóða með það að markmiði að skynsemissreglan leysi af hólmi magnbundnar takmarkanir
3. Lífeyrissjóðir beini fjárfestingum í auknum mæli í sérstaka sjóði með skýrt stjórnunarlegt sjálfstæði og armslengd frá bæði stjórn og framkvæmdastjórn viðkomandi lífeyrissjóðs
4. Gefa lífeyrissjóðum rýmri heimildir til afleiðuviðskipta og verðbréfalána - líta til erlendra fyrirmýnda um heimildir lífeyrissjóða til verðbréfalána

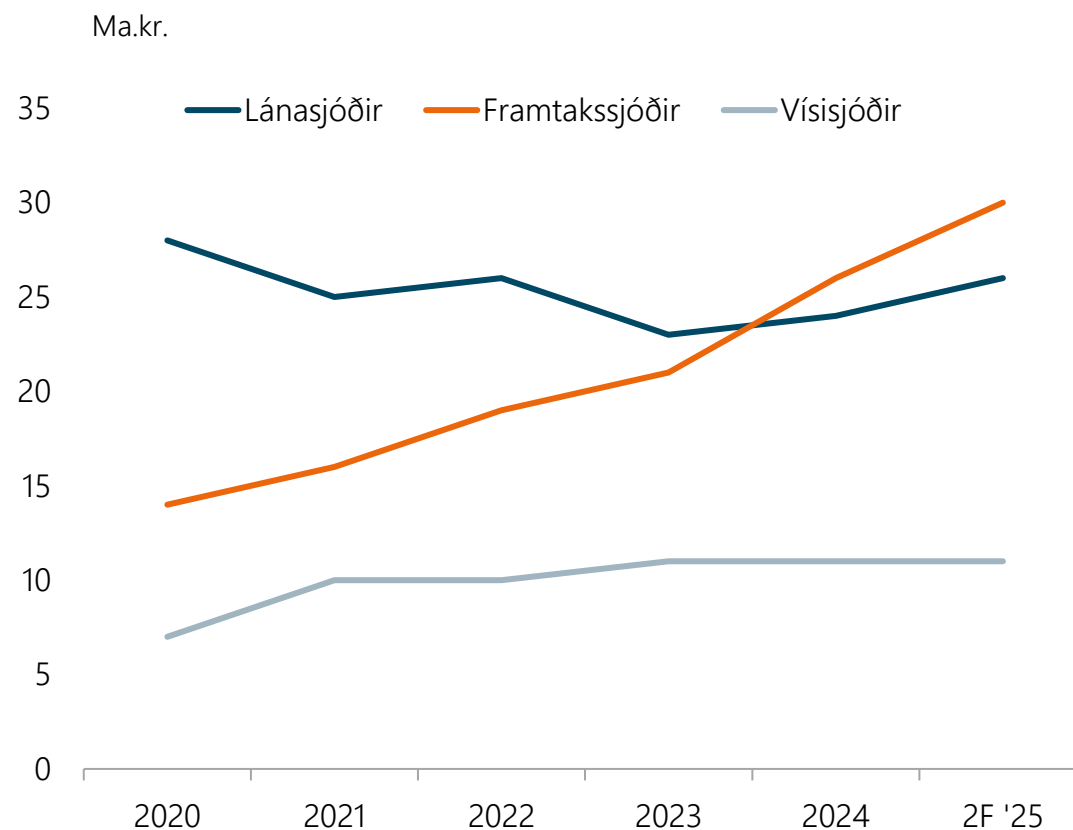
Veruleg fjölgun framtaks- og vísisjóða

- Lágir vextir í farsóttinni og sókn eftir betri ávöxtun ruddi leið fyrir framtaks- og vísisjóði
- Skráning félaga á markað ein leið til að losa um eignarhlutinn

Heildareignir sjóða sem koma að fjármögnun fyrirtækja

Fjöldi sjóða sem koma að fjármögnun fyrirtækja

Af hverju þurfum við erlent fjármagn

- Við þurfum erlent fjármagn – ekki vegna þess að það „vanti pening í landinu“ heldur til að tryggja samkeppni og fjölbreytni á fjármagnsmarkaði
- Heppilegast er að erlendu fjármagni sé miðlað í gegnum fjármálamarkaðinn fremur en efnahagsreikninga fjármálastofnana - og þá helst sem bein fjárfesting í skuldabréfum eða hlutafé íslenskra fyrirtækja. Fyrir því eru tvær gildar ástæður:
 1. Með kaupum á íslenskum verðbréfum í krónum eru erlendir aðilar að taka á sig gengisáhættuna. Þá eru t.d. fyrirtækjaskuldabréf almennt séð með tiltölulega lítinn seljanleika og skapa síður bráða hættu fyrir gjaldeyrismarkaðinn
 2. Bein erlend fjárfesting er því með raun og réttu þjóðhagsleg áhættudreifing fyrir viðkomandi land þar sem erlendir fjárfestar taka á sig hluta af rekstraráhættu atvinnulífsins með því leggja fram eigið fé og taka á sig tapsáhættu

Takk fyrir